

Nro. 26

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KIRALYI ENGEDELMEBŐL.

Indált Bétsből, Kedden September 28-ik napján
1807-ik esztendőben.

B é t s.

A' Cs K. seregeknél ilyen ujjabb változások és előmenetek történtek: —

I. Előmozdítottak. A' Generáls'tábnál lévő Oberstlieutenánt Stutterheim, ugyan ott Obersterré; a' Gen. Stábnál lévő Májorok Trapp és Goppert, ugyan ott Oberstlieutenántokká; a' tábori szekereseknél lévő Kapitány Böhm ugyan ott Májorrá nevezettek.

II. Nagyobb rangot kaptak: Penzióon lévő Gen. Major Hertzeg Rohán Károly Feldmarschal-Lieutenant; penzióon lévő Kapitány Dumont Majori rangra emeltettek.

III. A' szolgálatai s m é t f e l v é t e t t e k. Penzió n l é v ő Oberstlieutenánt, mint a' Pettaui Invalidus ház Komendánsa ; penzió n l é v ő Major Wolfskehl, mint Essegi Platzmajor.

IV. Valóságos szolgálatba lép v é n, általtétettek: Szamfelett való Majorok, Récsey a' Ferentz Károly Fő H.tzeg Regimentjétől a' St. Julienéhez; Kolb, a' Császár nevet viselő Reg.tól a' Czartoriskiéhez; Wayder a' de Vaux Reg.jétől a' Károly Fő Hertzegéhez; Ising, a' Mezőhegyesi ménestől a' tábori szekerekhez; Lebzeltern, a' Jordis Reg.jétől a' Württemberg nevet viselő Regimenthez; Leforti, a' St. Julien Reg.jétől az első ugy nevezett Garnizon Regimenthez; Albek, a' Bellegarde Reg.jétől, mint első Major a' Simbschenéhez; Rencz a' Lusignan Reg.jétől mint második Major ugyantsak a' Simbschenéhez; Janus, a' Fő Hertzeg Ferentz Károly Reg.jétől a' St. Julienéhez; Daenhof a' Fröhlich Regimentjétől a' Hildburghausenéhez; Leiningen, a' Hildburghausenétől a' Hohenlohe-Bartensteinéhez; Bromberg a' Hohenlohe-Bartensteinétől a' Fröhlichéhez.

V. Penzióra b o t s á t t a t t a k f e l l y e b b való rangal. Majorok Barth, a' Stuart Regimentjéből; Reutenberg, a' Simbschenétől; Roy, a' Hildburghausenétől Oberstlieutenanti rangal; Kapitányok: Baudricourt, Paulelly, és Schluderbach az Indzinör seregtől, és Földessy a' Ferentz Károly Fő Hertzeg Regimentjétől, Majori rangal.

VI. Penzióra b o t s á t t a t t a k e d d i g való rangjokkal: Oberstlieutenant Michaélis a' Kaunitz Reg.jéből; Major Lannoy az Indzinör seregből, Engelmann és Rasar Majorok,

a' Reisz-Greiz Reg.jéből, Major Fölseis a' Károly Fő Hertzeg, és Major Sternkrantz a' Hohenlohe-Bartenstein Regementjeből; továbbá, Esseggi Platzmajor d' Authier.

VII. Lemondtak a' szolgálatról: Generálmajor és Brigadéros Wöllwarth; továbbá, Major Raimonvalle a' Ligne, és Major Herberstein a' Reisky Regementjeből, mind ketten Majori rangjoknak megtartásával.

VIII. Meghaltak: Penzióon lévő Feldmarschal-Lieutenant Reischach; penzióon lévő Gen. Major Intháli Janotha; Oberster és a' tábori Sze-keres sereg Komendánsa Stephan; Oberster és a' Pettau Invalidus ház Komendánsa Altenberg; Majorok; Schotek, a' Fő Hertzeg Károly Ulanusai között, és Czermez a' Ozartorisky Reg.jéből; és penzion lévő Major Juritskay.

Hadi Tudósítások.

Az Északi úgy nevezett szemmeltartó armádia a' mely az ott folyó zürzavaros környülállásokra nézve az egygyik tengernek partjától fogva a' másiknak partjáig kordonba szállott, a' Marschal Prinez Pontecorvó vezérlése alatt ekképpen fekszik: A' mely Regementek Hámburg várossa és ennek vidékei felé rendeltettek volt, útjokban más parantsolatot vettek, és már most Lübeck városáig terjeszkedvén-ki a' kordonnak jobb szárnyát formálják. A' Német országon találtató egész Spanyol sereg Hamburgban és Hamburg körül a' kordon derekát formálja, a' melynek bal szárnyán a' Weser és Álbis torkaik között néhány Hollandus Ofz-

tályok állanak. Az egész kordont valami 40 ezer emberekre szamlálják.

A' leg közelébb való szomszédból, úgymint a' Bavariai Királyság városaiból, Bambergből, Augsburgból, Ulmából, etc, érkezett ujjságokban, a' hosszas bizontalankodás után ilyen kedvetlen tudósítások jövének-ki Koppenhágára nézve: — „

Kielből September 11-kén (estvéli 11 órakor) Grót Holck és Schmettau urak, a' kik Anglus passuffal eveztek által Seelandiából, azzal a' szomorú hirrel érkezének-meg éppen most, hogy Koppenhága September' 9-ikén éjjel kapitulált legyen, minekutánna három nap és négy éjjel ágyuztatott, és a' behányatott bombik 300 vagy 400 házakat meggyújtottak volna. A' lakosok között a' kik égő házaikból olly véggel kiszaladoztak, hogy életüket megmenthessék, sokan oda lettek. A' városra 75 mozsár ágyuk tüzeltek, és tsak bombi 9000 vettetett-bé. A' városnak a' napnyugoti része vallott több kárt, a' tenger felől lévő része nem olyan sokat, minthogy nem innen, hanem onnan felől, a' szárazon készített battériákból tüzelt réa az ellenség. A' hajós sereget, által kell a' Kapitulatzió ereje szerént adnunk az ellenségnek. —

„Ezen hirnek megérkezése után azonnal útnak indulának, a' Korona Örökös Adjutánsa Lindholm Páris felé, és Státus-Minister Gróf Bernstorff ő Excellentiája Generál-Adjutáns Bülowval egy, emben Altona felé. — „

„Anglus Követ Jackson úr ismét várattatik ide Kielbe, a' Korona Örökös Herczeggel való alku-dozás végett. —

Az Albis alsó részéről, September 13-

dikán. Koppenhágának rettenetes ostromot kelle hiállani. September 2-kán estvéli 8 órakor kezdődvén 5-ikben éjjeli 11 oráig szorongattatott, tűzes golyobisok és uj találmány szerént készült irtoztató rakéták által. A' városnak negyedrésze hamuban fekszik; a' Boldog Afzszony szép temploma is semmivé lett. Tsak egy éjjel több mint 20 helyeken égett. Víz nem volt az oltásra, 's a' tüzoltó embereket az egő házak mellett öfzszorongották a' szünet nélkül hulló bombik. Végezetre kapitulálni kelle. Hajós seregünket által adni kéntelenítettünk a' Kapitulatziónak ereje szerént. Seelandiát 6 hetek mulva ide hagyni és a' Dánusoknak ismét által adni fogják az Ánglusok. Semmi magános tulajdont nem bántanak. Az Ánglus sereg nem száll bé a' városba, hanem tsak a' fellegrvárát és a' hajóépítő helyet foglalja el. — Gen. P e y m a n terhes sebet kapott. — “

„Státus-Minister Gróf Bernstorf és Lindholm's Bülow Gen. Adjutáns Urak, Aitonába megérkeztek. —

„Korona Örökös Hertzegünk nem kevésbé megilletődött ugyan a' veszedelmes hír által, hanem ügyünknek igazságával vigasztalja és bátorítja magát. —

„Ma a' Király is meg fog Gróf Schimmelmannel egyetemben Kielbe a' Korona Örökös Hertzeghez érkezni.

H o l s a t z i á b ó l Sept. 12-kén. Az Ánglusok uraikká tevék magokat tűz és vérontás által Koppenhágának. A' hol ez előtt egy hónappal legmélyebb békefégyben nyugodtak a' lakosok, ott September 8-dikára 400 házak lettek hamuvá, 's

valemi 1500 békességes lakosok, aszszonyok, és gyermekek ölettettek-meg. — „

„Egy éjjel 24 helyen égett a' város. A' Boldog Aszszony temploma özfzse romlott. Az úgy nevezett napnyugoti kapu előtt lévén a' battériák készítettve, az ezen kapu' környékein lévő utzában találtató házak szenvedtek leg inkább. A' vízöntő alkotmányokat úgy özfzse rontották a' bombik és ágyugolyobisok, hogy utóljára nem maradt több háromnál; de ezeknek is igen kevés hasznokat lehetett venni. —

„Az Ánglus sereg valami 25 vagy 30 ezer emberekből állott. Generális Oxholm, a' ki a' városon kívül fekvő Dánus seregnek egy részét vezérelte, megsebesedvén elfogattatott. Generális Kastenskiöld olyan szerentsés volt, hogy a' lovas Regimentjével magát Moenhez vissza vonhatta. —

„Az Ánglusok a' Koppenhágai fellegrárat elfoglalván hajós seregünket, a' melynek egészen fel kell készülni, 6 hetek alatt elviszik magokkal; csak ezen egygyetlenegy feltétel alatt állottak arra, hogy a' városban prédálni nem fognak. —

„Nem lehet azt a' vitézséget és bátorságot leírni, a' mellyel, az ellenséges tűznek a' városban tett irtóztó pusztítása mellett is, a' polgári fegyveresek által segítettvén, tsatázott a' Koppenhágai örző sereg. Különösön meg különböztette magát a' Király' úgy nevezett Testörző Vadász serege, a' mely nagyobb részint a' tanuló Deákokból állott, és az igen derék hazafiui tüzzel buzgó Fő Udvari Marschal és Kamarás Hauch úr által organizáltatott vala. Ezen sereg olyan jól megkülömböz-

tette magát, hogy erre nézve az Ánglusoktól Tifzti Sereg nevezetet kapott. A' több seregek is véghez vittek mindent, a' mit tsak jó katonáktól ilyen környülállások között várni lehetett.

Holsatziából, Sept. 13-dikán. A' Koppenhágai Kapitulaziót a' Dánus részről Gen. Major Waltersdorf írta alá. — “

„Ugy halljuk, hogy a' Danus fegyveres seregek hadi foglyoknak lenni hirdettettek, hanem a' felállott nemzeti katonaság haza botsáttatott, olyan ígéret mellett, hogy nem fog többet szolgálni.

Warschauer Hertzség.

Posenből Aug. 29-ikén. Azon 20 milliót érő külömbkülömb birtokokat, a' mellyeknek ki- rendeltetéseket Napoleon Császár még Tilsitben létekor a' Lengyel Országgló Commissióra bízta volt, olyan czéllal, hogy azok által azon Generálissait jutalmazta-ssa-meg, a' kik magokat ezen hadakozásban megkülömböztették, a' következő Generálisok nyerték-el. Marschal Davoust a' Lowiczi, M. Ney a' Sieluni, M. Lannes a' Siewierczi Hertzségeket kapták-el. H. Neufchatel, Bernadotte, M. Massena, M. Soult, M. Mortier, M. Bessieres, Gen. Savary, G. Suchet, G. Belliard, G. Friant, G. Oudinot, G. Dupont, G. Walther, G. Grouchy, G. Marchand, Gen. Victor, G. Bertrand, Gen. Songis, Gen. St. Hilaire, Gen. Chasseloup, Gen. Nansouty, Gen. Legrand, G. Lariboissiere, G. Mouton. Gen. Savary külömbkülömb uradalmakat kaptak. A' hadakozás' elkezdődése előtt mind ezek a' jofzágok Pruszsziai Kamerális jo-

Izágok voltak Lengyel országnak elosztatásától fogva.

Rénusi Szövetség.

Frankfurtból, Sept. 14-kén. A' Westphaliai Királyság' Konstitutiója már kijött, és egy Commissiónak által adatott, olly véggel, hogy azt azon külömbkülömbféle Fejedelemségekkel, a' melyekből ezen ország öfzszeállittódik, és ezen Fejedelemségeket azon Konstitutióval, alkalmaztassa öfzsze. Tizenhárom Titulusokból 55 Tzikkelyekből áll ezen Konstitutió, a' mellyek ezeket foglalják magokban summásan.

1. Tzikkely (Ebben azok a' tartományok neveztetnek-meg, a' melyekből a' Westphaliai Királyság állani fog; a' mellyek már a' M. Kurirban is más alkalmatossággal elő számláltattak).

2. Tzik. Napoleon Császár megtartja azon allodiális uradalmoknak felét, a' mellyeket eddig azon külömbkülömb Hertzegek a' Westphaliai Királyság' kerületében birtak, a' kiknek tartományaikból a' Westphaliai Királyság formálódik, oly végre, hogy ezekkel azon Frantzia Vezéreket jutalmaztassa meg, a' kik magokat az utolsó hadakozásban megkülömböztették.

3) Tzik. Mind azokat a' hadi és egyéb rendkívül való adókat, a' mellyek ezen hadakozás alatt ezen tartományokra vettettek, Oktober 1-ső napjáig lefizetni, vagy azokért bizonyos kezességet állítani tartoznak ezen tartományok.

4. Tzik. A' Westphaliai Király Oktober 1-ső napján telyes birtokába fog, a' maga országának, Biztosok által helyhezttetődni.

5. Tzik. Ezen tzikely a' Westphaliai Királynak a' Rénusi Szövetségbe való beállását és azt foglalja magában, hogy a' Westphaliai Király mennyi számú katonát tartozik tartani, mint ezen Szövetség' tagja, t. i: 25,000 embert, a' kik között 20000 gyalog, 3500 lovas, és 1500 ágyúzó legyen. Az első esztendő alatt azonközben csak 10000 gyalogokat, 2000 lovasokat, és 500 ágyúzókát tartozik kiállítani, a' hátra lévő 12,500 embert a' Fr. Császár adja, a' melly Frantzia sereg Magdeburgban leszen mint őrző sereg, és a' Westphaliai Király költségén tartatik és ruháztatik.

6. Tzik. Ebben a' fejeztetik ki, hogy Anhalt-Dessau, Waldeck, Lippe-Detwold, Schaumburg, és Schwartzburg Hertzegek, a' kik a' Rénusi Szövetségnek tagjai, hanem a' kiknek birtokaik a' Westphaliai Királyságnak kerületében fekszennek, ezzel különös és szorossabb belső intézetek szerint ölfizetést tartatnak, úgy mindazonáltal, hogy azon jussaikban, a' mellyek felől öket a' Rénusi Szövetség Konstitutiója hátorságossá tette, semmi rövidséget ne szenvedjenek, 's egyfersmind, és sőt inkább az a' hasznok is származzék belőle, hogy az ezen Királysággal való jó egygyetértést fenntartván, sok olyan ebben találtató jó intézetekből részt vehessenek, a' milyen intézeteknek csak a' nagyobb Státusokban lehet helyek; 's hogy a' Rénusi Szövetség' köz javának elősegítésén, egygyesített erővel és annál fogatosabbban munkálkodhassanak.

7. Tzik. Ehezképpent, a' vámoknak és az olyan adóknak dolgokban, a' mellyek nem a' fekvő jóságokat illetik, olyan rendtartást fognak fel-

állítani, a' melly megégygyez a' Westphaliai Királyságnak ezen tekintetekben való rendtartásaival; az ő tartományaikban is a' Westphaliai Királyságbéli posták állittatnak-fel; végezetre, az ezen Hertzegségek által állittatandó katonaság is a' Westphaliai katonasághoz tsatoltatik, és a' Király fő vigyázása alá tartozik.

A' 7. és 8. Tzikkelyek azt a' rendet fejezik ki, a' melly szerént a' Koronához való örökösijus a' Királyi Familiában fog fenn állani.

9. Tzik. A' Királynak és Familiájának élelmekre, különös kints rendeltetik, Korona-Kints nevezet alatt. Az Uradalmi erdők és azon uradalmaknak egy részek; a' mellyeket ezen Királyságban eddig, az ettől elesett Hertzegek birtak, a' Koronához tsatoltatnak. A' mi továbbá még a' Korona-Kintshez kívántatni fog, azt egy különös törvény által határozza-meg Napoleon Császár: addig is pedig az országbeli adónak elzállogittatásával pótoltatik-ki ezen fogyatkozás, 's a' felvéteendő summa 12 esztendő alatt fizettetik vissza, hónaponként.

10. Tzik. Az ország olyan Konstitutió szerént kormányoztatik, a' melly szerént, a' minden alattvalók között való egyenlőség és az Istentiszteletbeli szabadság meghatároztatik.

11. Tzik. Azon tartományoknak, a' mellyekből az Ország formálódik, mind Közönséges mind rész szerént való Rendjeik, minden efféle corporatiókkal 's ezeknek és a' városoknak 's tartományoknak mások felett való jussaikkal (privilegiumaikkal) egyetemben eltöröltetnek.

12. Tzik. A' magános személyeknek mások

felett való jussaik is eltöröltetnek, annyiban, a' mennyiben, az előbbeni tzikkellyel ellenkeznek.

13. Tzik. A' szolgálat' alá való vettetődésnek minden nemei eltöröltetnek; az országban minden lakosok egyforma jussal birnak.

14. Tzik. A' Nemesség ezután is megmarad a' maga különböző rangjai és titulusai szerént, a' nélkül, hogy valakinek azon fundálódó jussa lehetne valamelly hivatalhoz vagy méltóságghoz, vagy hogy azért a' Státusnak valamelly terhe alól kivétetődhetne.

15. Tzik. Az Apáturságokat és egyéb Nemes Fundatziókat illető Statutumokban olyan változás tétetődik, hogy azokban az országnak minden lakosai részesülhessenek.

16. Tzik. Az országnak minden tartományai-ban egy forma adózás' neme állittatik-fel.

17. Tzik. A' pénz, font, és egyéb mértékek' állapotja, az egész országban a' Frantzia Birodalomban fennálló systema szerént intéződik-el.

(A' többi következik.)

A u g s b u r g b ó l Sept. 16.kán. Az egész világnak szemei előtt meg van már mutatva, mely bizonyos eszköz legyen a' tehénhimlőóltás az embereknek a' veszedelmes gyermekhimlőtől való megmentetésekre. Tétetődtek is már, az Orvosok és egyéb emberbarátok iparkodásaikon' kívül, némely országoknak Elöljáróik által is sok afféle intézetek, a' mellyek arra czéloznak, hogy ez a' boldog igyekezet annál fogatosabbá tétetődhesék. Frantzia országban p. o. semmi ifiak bé nem vétettetnek a' nevelő házakba, a' kikbe a'

tehénhimlő béoltatva nintsen; a' rekrutákba pedig, a' kik ezen orvosi cúrát még ki nem állották, azonnal béoltatik a' tehénhimlő, etc. Hanem csakugyan nem vette ezt még eddig tudunkra egy Országglószék is olly hathatósan munkába, mint a' mi Országglószékünk (t. i. a' Bavariai), a' melly egy újj rendelése által egy általlyában azt vette munkába, hogy a' tehénhimlőoltásnak keményen való megparantsolása által, a' gyermek himlőt az egész országból kiirtattassa.

Ezen Királyi Rendelés fzerént Bavariának mind azok a' lakosai, a' kik már a' 3 esztendőt eltöltötték, és még sem a' gyermek sem a' tehénhimlőt ki nem állották, béoltatni tartoznak az utólsót magokba a' jövő 1808-ik esztendő Juliusának 1-ső napjáig. Igy fog történni ennekutánna minden Juliusnak 1-ső napján mind azokkal a' gyermekekkel, a' kik a' 3 esztendőt eltöltik, a' nélkül, hogy addig a' himlőzésen által estek volna. A' kik olly gondatlanok vagy túnyák lesznek, hogy gyermekeikbe, három esztendőskorig a' tehénhimlőt bé nem óltatják, 1 forintól fogva 8 forintig való büntetést tartoznak fizetni. Ha tovább is elhalasztják, 6 esztendőskorig minden esztendőben fél annyival fizetnek nagyobb büntetést, mint az első esztendőben fizettek, etc.

A' Városi és Kerületbéli Orvosoknak törvényes köteleffégeké tétetett, hogy bizonyos időszakokban hozzá lássanak a' himlőoltáshoz. —

A' Mè n u s i F r a n k o f u r t u m mellől Sept. 16-kán. A' Párisból hivatal fzerént ide küldetett

tudósítások szerént ezen városban egy Tribu-
nál (fő Itélőszék) áll-fel, ilyen nevezet alatt:
Rénusi Szövetség' Tribunálja, a' melly
olyan formájú tulajdonsággal fog bírni, mint az
ennekelőtte Bétsben fennállott, Birodalom' Udva-
ri Tanácsa (Reichshofrath). Mind azok, a' kik-
nek a' Rénusi Szövetségben lévő Fejedelmek el-
len valami panasza leszen, ezen Tribunál elei-
be tartozik azt terjeszteni, a' melyhez, mint hall-
juk, a' Frantzia Udvar által Minister Laforest
rendeltetett Biztosnak.

Hannoverából Sept. 12-kén. Tartomá-
nyunknak jövődébéli állapotja még, legalább tud-
tunkra, nintsen meghatározatva. Hogy a' Göt-
tingai és Grubenhági Kérületek tölle elszakasz-
tattak, és a' Westphaliai Királyság' részeiké let-
tek, mint fekvések is kívánta, már ezt tudjuk
a' közönséges levelekből.

Külömbkülömb Tudósítások.

Newyorkból Aug. 2-dikán. Fulton nevű
házánkfia azon 'már néhány esztendőktől fogva
kihirdetett mesterséges alkotmánynak tökellesiti-
sével bajlódik még most is, a' melynek segedelme
által, mint maga erőssíti, a' leg nagyobb hadi
hajókat egy szempillantat alatt semmivé teheti.
Ezt ugyan még a' Frantzia volt Direktoriumnak
is ajánlotta volt Fulton, de a' melly nem méltóz-
tatta azt a' maga figyelmetességére. Chesterfield
nevű Lord ellenben Angliában eleitől fogva más-
képpen gondolkodott ezen találmányról, a' ki
már sok versben megintette a' Parlamentomot, a'

felől, hogy nem kell tréfának venni ezt a' Fulton alkotmányát, a' melly még veszedelmet okozhat az Anglus tengeri erőnek: hanem még eddig ezen Lordnak intését nem találta a' Parlamenton felette méltónak a' megfontolásra. Fulton azonban semmit sem gondolván a' megvettetéssel, mostanság ismét egy nevezetes próbát tett New-Yorknál a' maga találmányával. A' bárkájával a' vizbeméjjen lebotsátkozván, azzal egy 300 tonás régi hajó alá vette magát, 's onnan azt egy szempillantat alatt irtoztató tsattanással felstaptatta a' levegőbe. Most egy 140 lábnyi ilyen mesterséges bárkát készít ismét, a' melynek belső alkata a' tsupa gőz ereje által teszi ezt a' nagyrontást.

A' levegői hajósok is ugyan rajta vannak a' mágok találmányoknak tökéletesebbitésén, hanem csak lassatskán haladhatnak. G a r n e r i n egy hirdehést adott ki Párisban, a' melyben egyéb tárgyak között a' következőket is mondja: —

„Ezen hónap (Sept. 19-dikén) tejendő második versbéli, éjjeli felevezésem előtt szükségesnek ítéltém a' közönséget az Augustus 5-dikére viradó éjjel tett első ilyen nemű utazásomnak környüállásai felől, tudósítani. A' golyobisom százhusz lámpások által volt köröskörül megvilágosittatva. A' békeiségnek czimerezéséül Orosz zászlóval eveztem fel. Estvéli 11 órakor indúltammeg. Semmi egyfelé való folyása nem lévén a' levegőnek, az éjszakának nagy része alatt csak elő és hátra hajtódtam. — Előbb tudniillik egy darabig St. Cloud felé vitettetem, 's nem soká azu-

tán , éppen ellenkezőleg Vincennes felé vissza hozattattam. A' tűzjátékok éppen fel evezésemkor égtek Párisban; a' felbotsáttatott rakéták nekem úgy tüntek a' szemembe , mintha csak alig emelkedtek volna feljebb a' föld' színénél. A' megvilágosittatva lévő Páris, csak egy abroszhoz hasonlított, a' mellyen számtalan világos pontok látszottak kerefztül. Felindulásom után 40 minutával 2200 ölnyi magosságban lévén, egy felhőmentem által, a' midőn úgy megsetétültek a' lámpásaim, mintha csaknem kialudtak volna. Ejjéltájban csak valami 600 ölnyire voltam a' föld' színe felett, és hallottam a' kutyák ugatását. Azután ismét úgy felemelkedtem, hogy a' földről semmi világosság fel nem hatott hozzám. Hajnali 3 óra előtt egy fertálllyal a' föld' színéhez megint közelitvén, beszélleni hallottam alatt a' parasztokat, a' kik a' golyobisom körül lévő lámpások világosságát nézték. Kérdezvén tőlök, hogy hol volnék, azt felelték, hogy az Aisne Departamentuma felett. A' felemelkedő napnak sugárai miatt a' golyobisomban lévő gőz hirtelen kiszélesülvén három ezer ölnyi magosságra ragadtattam ismét, fel. Ekkor Rheims és Chalons között tartózkodtam, 's végezetre Rheimstől 5 és Páristól 45 mértföldre szállottam le a' földre, nyoltzadfél órai utozás után, etc. —

L e m b e r g b ő l irják, hogy ott egy B i t t o r f nevű, levegői hajós, tsupa papirosbóltsinált golyobissal evezett-fel Aug. 19-ikén a' levegőbe. A' golyobist, meggyujtott szalmának a' füstjével tötötte-meg. A' golyobis alá akasztott tsonakotskája vászonból volt, a' melly vas abrantsok által lévén

megerősítelve, hat vas rúdak által volt a' golyobishoz foglaltatva. Mindenek elkészülvén, Bitkorf úr vette a' kalapját; 's az egygyik kezébe egy palatka (butélia) a' másikban egy három horogú tsákja (hozszú rúd) lévén, a' néző sokaságnak helybehagyó kiáltozása közben béült a' hajóskába, elég nagy magosságra szerantsésen felemelkedett, 's egy órai utazás után leg kisebb szerentsétlenség nélkül Klepanow nevű falú mellett szép tsendesesen lebotsátkozott. — Ha még vagy két versben papiros golyobissal ilyen szerentsésen megjárhatja a' levegőt, majd kézzítettni fog ketség kívül erősebb matériából is.

Degen nevű Bétsi orásmester annyira vitte hosszas törekedései után a' dolgot, hogy mesterséges szárnyak által a' levegőbe felemelkedik. — Mondják, hogy már néhány versben mutatta találmányának magános próbáját, 's az a' czélja, hogy ha számos nézőket találhat, a' kik pénzsel segélleni fogják iparkodását, nem soká közönséges próbát is fog tenni. Meg is érdemli a' segedelmet, tsak jól repüljön.

H i r a d á s.

A' Királyi Testörző Nemes Magyar Seregnek egy jó és alkalmas Traktérre, avagy Vendéglőre vagyon szüksége. A' kinek azon szolgálatnak igazságos feltételek mellett felvételére kedvesen, magát azon Nemes Testörző Sereg Oeconomijának Igazgatójánál Csász. Kir. Fő Strázsamester Bacskádinál, a' feltételeknek megtudások végett jelentheti. Bétsben, Sz. Mihály Havának 28-dik napján, 1807-dik esztendőben.

B a c s k á d y
F ő S t r á z s a m e s t e r.